

T.C.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Sayı : 12570
Tarih : 20.04.2021

44507

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Abdullah Koç

HDP Ağrı Milletvekili

Murat Nehri Doğu Anadolu Bölgesi'nde Fırat ırmağının iki kolundan uzun olanı. Uzunluğu 722 km'dir. Van Gölü'nün kuzeyinde, Ağrı ilçesi Diyadin'den kaynak olarak başlayıp Aladağ'dan ve Muratbaşı Dağı'ndan çıkan kolların birleşmesiyle oluşur. Diyadin Ovası'ndan geçip Ağrı şehri yakınlarında Eleşkirt yöresinden gelen kolları aldıktan sonra güneybatıya doğru akarak Malazgirt Ovası'na gelir.

Günümüzde sanayileşme ve giderek artan nüfusa paralel olarak suya olan gereksinim de her geçen gün artmaktadır. Öte yandan su kaynaklarının çeşitli nedenlerle kirlenmesi de kullanılabilir su miktarını sınırlamaktadır. Su kirliliği; insan faaliyetlerinin etkisiyle oluşan suyun kullanımını kısıtlayan veya tamamen engelleyen ve ekolojik dengenin bozulmasına sebep olan ve suyun fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinde olan değişimler şeklinde tanımlanabilir. Bu olay çoğunlukla evsel ve endüstriyel atıkların arıtılmadan veya yetersiz arıtılarak su ortamına verilmesi ayrıca tarımsal faaliyetlerde kullanılan gübre ve ilaçların su ortamına taşınmasıyla gerçekleşir. Su kalitesi ise genel olarak bir su kütlelerinin içinde bulundurduğu fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerinin bütünüdür. Su kirliliğinin önlenmesinde su kalite parametrelerinin bilinmesi büyük önem taşımaktadır.

Murat Nehri üzerinde kurulan kum ve beton tesisleri sanayi atıklarına neden olmaktadır. Nehre hayvansan atıkların, çöplerin atıldığı ve kanalizasyon suları ile nehrin kirlendiği de iddia edilmektedir. Nehrin etrafında ruhsatsız yapılaşmanın olduğu ve nehir kenarında çeşitli işyerlerinin de açıldığı bizlere ulaşan iddialar arasındadır. Yerel seçimlerde büyük vaatlerle Ağrı Belediyesi'ni kazanan AKP yönetimi seçimden sonra Ağrı'ya ve Murat Nehri'nin ıslahına dair herhangi bir girişimde bulunmamıştır. Seçim bölgeme hayat veren Murat Nehrinin, bilinçsiz kullanımı, nehrin içinden geçtiği yerleşim yerlerinin çöp vb. atıkları ile kirlenmesi ve nehir kenarındaki çarpık yapılaşmadan dolayı Murat Nehri'nin büyük tahribatlara maruz kaldığı iddia edilmektedir. Bu vesileyle Murat Nehri'ne atılan atıkların önlenmesi ve nehrin ıslah edilmesi hayati derecede önem arz etmektedir.

44507

Bu bağlamda;

1. Murat Nehri'nin ıslah edilmesi ve temizlenmesi için Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Bu çalışmanın kapsam ve içeriği nedir?
2. Nehre atılan atık ve çöplerin önlenmesi için nasıl bir yol haritası izlenecektir, nehrin ıslah çalışmaları için belirlediğiniz bir çalışma takvimi var mıdır veya olacak mıdır?
3. Günümüzde sanayileşme ve giderek artan nüfusa paralel olarak suya olan gereksinim de her geçen gün artması, öte yandan su kaynaklarının çeşitli nedenlerle kirlenmesi de kullanılabilir su miktarını sınırladığı bilinmekte midir? Su kaynaklarının korunması için Bakanlığınız ne gibi önlemler almış bulunmaktadır?
4. Murat Nehri'nde su kirliliğine neden olan faktörler nelerdir, nehirde kirliliğe neden olan bu faktörlerin önlenmesi mümkün değil midir?
5. Nehrin etrafında ruhsatsız yapılaşmanın olduğu ve nehir kenarında çeşitli işyerlerinin de açıldığına ilişkin iddialar doğru mudur? Söz konusu olan bu yapılara dair herhangi bir soruşturma başlatılacak mı?
6. Murat Nehri'nin üzerinde kurulan kum ve beton tesisleri sanayi atıklarına neden olduğu bilindiği halde buna hangi gerekçeyle izin verilmektedir? Nehre hayvansan atıkların, çöplerin atıldığı ve kanalizasyon sularıyla nehrin kirletildiğine ilişkin iddialar doğru mudur? Bu iddialara ilişkin herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?